

SUDSKA HRONIKA: SUDJENJE ZA GENOCID U PRIJEDORU

Author: [IWPR](#)
[ICTY](#)

Optuzeni pojasnio srpske namjere u intervjuu.

Sudskom vijecu je protekle sedmice prikazan snimak intervjuja s Milomirom Stakicem, optuzenikom koji se tereti za genocid i druge zlocine pocinjene u opštini Prijedor tokom 1992. godine. U intervjuu, snimljenom decembra 1992., novinar ITN trazi od Stakica da prokomentarisie ubistva i unistavanje muslimanske imovine u Bosanskoj Krajini, osnivanje privorskih centara, kao i povijest lokalnih etnickih odnosa.

Optuzba bi ovaj intervju mogla iskoristiti u zamjenu za direktno svjedocenje okrivljenog, koje on moze zakonski odbiti. Stakic se na snimku predstavlja kao predsjednik skupstine opštine i objasnjava kako je uspostavljanje pritvorskih centara bilo neophodno u datoj situaciji, odnosno kada su se ekstremisti na strani Muslimana i Hrvata prihvatili sile i poceli ubijati vojnike i policajce - sto je onemogucilo miroljubive odnose medju etnickim grupama, kao ni mirnu podjelu vlasti.

Stakic je logor Omarska - gdje je, po optuznici, muceno i ubijeno vise stotina zatocenika - opisao kao istrazni centar za identifikaciju ekstremista, te da su ostali zatvorenici potom pustani kucama. Rekao je da je oko 1,350 "krivaca" bilo prebaceno u Manjacu. Optuzeni je u intervjuu insistirao da u Omarskoj niko nije mucen, te da su sve smrti bile "prirodne".

U slucaju logora Trnopolje, Stakic je tvrdio da se tu Muslimani skrivaju od vlastitih ekstremista. Optuzeni je novinaru koji ga je intervjuisao izjavio da su mnogi ljudi dobrovoljno otisli u logore buduci da su na taj nacin, uz pomoc humanitarnih organizacija, mogli da se prebace u neku drugu zemlju.

"Mi nikada nismo objavili rat cijelom muslimanskom narodu . . . nego samo ektermistima, onima koji ne zele suzivot . . . [i koji su] kovali planove za unistenje srpskog naroda na ovim prostorima", rekao je Stakic u intervjuu.

Ali kada je potom presao na istorijat medjuetnickih odnosa, Stakic je odrzao pravu tiradu protiv nesrpskog naroda. Podsjetio je novinara da su Srbi bili na strani saveznika u obadva svjetska rata, dok su se Hrvati i Muslimani - koje je nazvao "vjestackom nacijom" - borili na strani Ustasa, odnosno pronacistickih hrvatskih snaga. Takodje je napomenuo da su Srbi "velikodusno" presli preko svih ustaskih zlocina, medjutim kako nisu mogli podnijeti kada se tokom devedesetih pojavila Hrvatska demokratska zajednica (HDZ), koja je ozivjela ustaske simbole.

U optuznici se navodi da su Srbi napali i lokalno muslimansko selo Kozarac, gdje su opljackali imovinu i unistili kuce, a prezivjele Muslimane poslali u zatvorske centre, gdje ih na stotine premlaceno i ubijeno. U intervjuu za ITN, Stakic je tvrdio da je razaranje Kozarca bilo posljedica borbi izmedju Srba i Muslimana, buduci da su Muslimani prethodno blokirali glavni put i napali srpsku vojnu kolonu. Buduci da su im kuce bile unistene, vecina mjestana nije mogla ostati u selu, zbog cega su - po Stakicevim rijecima - potrazili "skloniste" u Trnopolju ili pak otisli na neko trece mjesto. "Mi smo im obezbijedili autobuse i voz, besplatno, kako bi mogli mirno da odu i kako bi se sprijecile nove zrtve i upravo onaj genocid za koji smo vec bili okrivljeni u Evropi", rekao je on. "Za njih je bolje da odu, a sutra, kad se rat završi . . . oni, koji to budu zeljeli, moci ce da se vrate..."

Svjedok Ivo Atlija, rudar hrvatske nacionalnosti, prethodno je svjedocio o ubistvima i pljackama tokom srpskog napada na selo Bisevo, u junu 1992. Rekao je da se, koliko on zna, "niko nije vratio da zivi u Bisevo". Atlija je u Bisevo pobjegao iz Prijedora nakon sto je, po srpskom zauzimanju grada, ostao bez posla. Okupaciji je prethodila visemjesečna srpska propaganda, tokom koje je, po njegovim rijecima, svo nesrpsko stanovništvo bilo oznaceno kao ustase i balije (pogrđni naziv za Muslimane), sto je i

prouzrokovalo strah medju lokalnim Srbima.

Dana 24. juna, policija je u Bisevu uhapsila nekoliko ljudi, dok je ostalima bilo naredjeno da se prijave u policijsku stanicu. Atlija tvrdi da su poslije svi ti ljudi odvedeni u logore, odakle se nikada nisu vratili. Svjedok je ispricao kako je selo granatirano mjesec dana kasnije, i da su u njega upale srpske snage. Atlija se sakrio i, nakon sto je vojska napustila selo, zatekao spaljene kuće i 68 uokolo razbacanih leseva. U obližnjoj sumi Kureva je vidio hrpe mrtvih tijela, koja su, po njegovim riječima, pripadala muslimanskim izbjeglicama iz okolnih sela.

Focus: Medunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/sudska-hronika-sudjenje-za-genocid-u-prijedo-3>